



КОМИТЕТ ПО СОЦИАЛЬНО-КУЛЬТУРНОМУ РАЗВИТИЮ
МАЖИЛИСА ПАРЛАМЕНТА
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН



МИНИСТЕРСТВО
ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

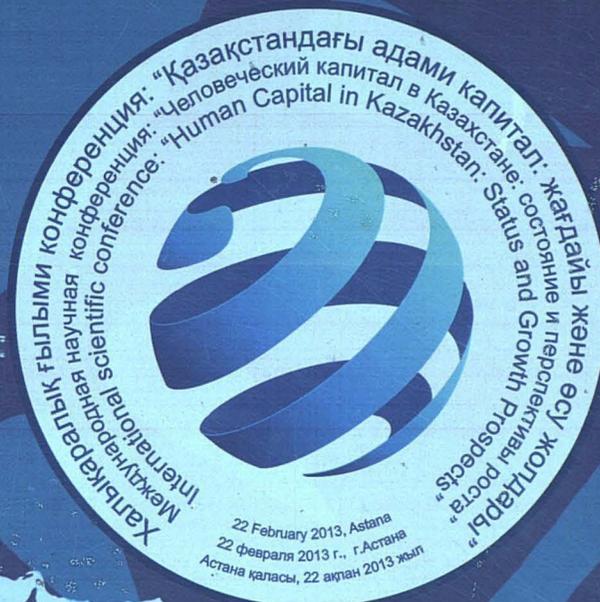


Фонд Первого Президента
Республики Казахстан - Лидера Наций



Л. Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ
ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

У 2016
199



**ҚР ҰҒА академигі САҒАДИЕВ КЕНЖЕҒАЛИ ӘБЕНҰЛЫНЫҢ
75 жылдық мерейтойына арналған
«ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ АДАМИ КАПИТАЛ:
ЖАҒДАЙЫ МЕН ӨСУ ЖОЛДАРЫ»
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ КОНФЕРЕНЦИЯСЫНЫҢ
ЕҢБЕКТЕР ЖИНАҒЫ
І БӨЛІМ
22 ақпан 2013 ж. Астана, Қазақстан**

**СБОРНИК ТРУДОВ
МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
«ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ В КАЗАХСТАНЕ:
СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РОСТА»
посвященный 75-летию юбилею
академика НАН РК САГАДИЕВА КЕНЖЕГАЛИ АБЕНОВИЧА
ЧАСТЬ I
22 февраля 2013 г. Астана, Казахстан**

**PROCEEDINGS
OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE
"HUMAN CAPITAL IN KAZAKHSTAN:
STATE AND PROSPECTS OF GROWTH"
devoted to Anniversary of NAS of RK Academician
KENZHEGALI SAGADIEV
PART I
February 22, 2013. Astana, Kazakhstan**

Астана, 2013

АДАМ КАПИТАЛЫ – МЕМЛЕКЕТ ДАМУЫНЫҢ БАСТЫ ФАКТОРЫ

Керімбек Ғ.Е. э.ғ.к., доцент м.а.

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті

Дулатбекова Ж.А., э.ғ.к.доцент м.а.

Керимбек А.К. магистр

Қазақстан, Астана қ.

ҚР Президентінің 2012 жылғы 14 желтоқсандағы «Қазақстан-2050» стратегиясы қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты» атты Қазақстан халқына Жолдауында «Біздің адам капиталын дамытудағы ұзақ мерзімді салымдар саясатымыздың арқасында қазіргі талантты жас ұрпақты өсірдік» деп атап өткен болатын [1].

Қазіргі кезде адам ресурстарын тиімді қолдану мәселесі өзекті болып табылады. Сондай-ақ бүгінгі таңдағы экономикалық жағдайда шешуші рөл адамдікі, сондықтан адам капиталын жан-жақты қолдану қажеттігі туындайды және туындап отырады.

Мемлекеттің экономикалық стратегиясының бағыты мен басымдылығын таңдауда жеткізуші мақсаттық қойылымды айқындап, әлемдік беталыстарды ескере отырып, қоғамдық өмірде және жалпы экономикада не болып жатқанын білу керек. Бүгінде қоғамдық дамудың басты факторы болып ғылыми-техникалық жаңару емес, адам сапасы тұр.

Сонымен қатар жаңа менталитеттің құрылуы мен экономикалық қайта өңдеудің, шаруашылық жүргізуші субъектілердің іс-әрекетінің бірі – адам капиталы теориясы, ол қазіргі кездегі нарықты экономика жағдайын есептеп, ондағы ғылым саласы мен білім берудің орнын анықтайды, халықтың әлеуметтік қарым-қатынасын құрудағы тұрақты теориялық база болады.

Бүкіл әлемдік жүйедегі болашақ орны мен рөлі адам капиталының сапасына байланысты. Өтпелі кезеңде әсіресе адам дамуы мәселесі кең өріс алууда. Адам капиталы мәнінің өсу тұжырымдамасы адамды басты мақсат ретінде қарастырады, мұның мәні қоғамдағы оң өзгерістер мен экономикалық көрсеткіштердің өсуі адамның негізгі қажеттіліктерін қамтамасыз етуге әсер етуі және ерікті таңдауға мүмкіндік ашуы қажет. Ал адамда өз әлемін басқару үшін өзін-өзі басқару мүмкіндігі мен ынта жігерін дамытуға негізгі күштің бәрі бағытталу керек.

Сонымен бірге адам капиталының сапасы да білім деңгейіне байланысты. Ал енді білімнің рөлі ғылыми-техникалық прогрестің дамуы мен механизацияланған және автоматтандырылған еңбек үлесінің ұлғаюына қарай жоғарылайды.

Қазақстанда объективтік жағдайларға байланысты адам капиталының тапшылығы бар, сол себепті саны жағынан жетіспеушілікті толтыру үшін сапасына ерекше талаптар қойылып отыр.

Кез-келген елдегі білім беру жүйесі – ұлттық мәдениеттің және танымның көрсеткіші болса, ол экономика, саясат, мәдениет саласындағы өзгерістерді көрсетіп қана қоймастан, өзгерістерге де әсер етеді. Сондықтан бүкіл әлемде білім тұлғаны әлеуметтік-экономикалық үдеріске тиімді қатысуын қамтамасыз ететін негізгі фактор болып саналады және білім беруге ерекше назар аударылады.

Жаңа жиырма бірінші ғасыр өзінің әлеуметтік-экономикалық кеңістігіне шықты, оның орталығында өзінің табиғи және жинаған мол қасиеттерімен, атап айтқанда мүмкіндік, іскерлік, өмірлік мамандық тәжірибесімен адам тұр.

Ел дамуының стратегиясын дұрыс таңдап оны әрі қарай дұрыс жүзеге асыру кезінде және ең бағалы ресурсы – адам капиталын дұрыс қолдана алудан Қазақстан Республикасындағы экономикалық реформа нәтижесі мен болашағы шешіледі.

Егеменді Қазақстан мемлекеті үшін дамудың жоғары сатысына жеткен деңгейді тұрақтандыру және әрі қарай білім беру саласын дамыту болып табылады.

Қазақстан Республикасындағы адам капиталының дамуын және оның құрылуын зерттеуде негізінен мынадай алға қойылған мәселелерді шешу қажеттілігі туындайды: адам капиталы – экономикалық категория; адам капиталы – соған салынатын инвестиция негізі; адам капиталының жүйе құрушы статусы теоретикалы экономикалық зерттеу пәні; адам капиталы теориясының көзқарасы тұрғысынан білімге салынған инвестиция; адам капиталының қазақстандағы білім беру компоненті; білім беруге салынған салымның адам капиталына тиімділігі;

Қазақстан Республикасының білім беру саласындағы жетістіктері мен кемшіліктері.

Қоғамды жаңғыртуың негізгі шарты ретінде жаңа әлеуметтік біліктілік пен рөлдерді адамдардың игеруін атай отырып, сонымен қатар қоғамның ашықтығын есепке ала отырып, адамдардың әлеуметтік іс-әрекетінің мәдени дамуы, олардың жедел ақпараттануы, өзгерістер серпінінің өсуі бола алады.

Ал енді адам капиталын қоғамды жаңғырту үшін қолданудағы жақсы жақтары төмендегідей:

құндылықтар құру арқылы нарықтық ортада әлеуметтік мәселелерді жеңілдету;

негізгі әлеуметтік жетістіктерді, экономика және әлеуметтік қатынастар саласындағы тәжірибелік біліктілікті игеру арқылы өзінің және қоғамның жағдайы үшін жауапкершілікті нығайту;

алкогольді өнімдерді тұтынуға, нашакорлықтың және қылмыстың тарауына қарсы тұру, қоғамға жат қылықтарды болдырмау;

жас өспірімдердің әлеуметтік және экономикалық рөлдерінің жедел өзгертуін игеру арқылы, соның ішінде денсаулығы шектеу қоятын тұлғаларға арнайы білім беруді дамыту арқылы, әлеуметтік шығу тегіне қарамастан талантты, білімді жастарды қолдау арқылы қоғамдағы әлеуметтік мобильділікті қамтамасыз ету;

жастарды ғаламдық әлемге, ашық ақпараттық құрылымға кіруіне қолдау көрсету.

Қоғам өзіне инвестиция құйып, білім алатын әр адам үшін еркіндік ресурсы мен таңдауға мүмкіндік беруі тиіс.

Ал енді білімге әлеуметтік тапсырыс мемлекет тарапынан жасалатын тапсырыс ғана емес, жанұя және кәсіпорындардың қызығушылығының да жиынтығы болу керек.

Егеменді мемлекетімізде адам капиталы мен оның өзектілігі жөнінде аз айтылып жатқан жоқ. Дегенмен оның тамыры тереңде жатыр.

Ал батыс елдері аталған мәселені әлдеқашан мемлекеттің негізгі саясатына айналдырып алған. Осыған орай адам капиталы біздің елімізде де ұлттық идея ретінде өзінің бағыт-бағдарын түзеуді қолға алды.

2011 жылы Елордада «Нұр Отан» Халықтық Демократиялық партиясының бастамасымен шет елдік инвесторлар кеңесі және «Атамекен» Одағымен» бірлесе отырып «Тәуелсіздіктің 20 жылы: Қазақстан Республикасындағы адам капиталының сапасы мен оны дамытудың болашағы» деген тақырыпта халықаралық конференция өтті.

Бұл бас қосуға Премьер-Министрдің орынбасары Ербол Орынбаев, Парламент депутаттары, орталық атқарушы органдар мен ұлттық компаниялардың, бизнес пен кәсіподақтың, үкіметтік емес ұйымдардың, жоғары және орта кәсіби оқу орындарының өкілдері, Ұлыбритания, АҚШ, Германия, Голландия, Ресей және т.б. елдердің сарапшылары қатысты. Интеллектуалды капиталды дамыту жолдары осы конференцияның төрт секциясында талқыланды.

Бүгінгі таңда елімізде Елбасы Нұрсұлтан Назарбаевтың тапсырмасына сәйкес Қазақстан экономикасын дамыған және бәсекеге қабілетті елдер деңгейіне жеткізуді мақсат тұтқан кен

ауқымды бағдарламалар жүзеге асырылып келеді. Соның ішінде үдемелі индустриялық-инновациялық бағдарлама бойынша жоспарланған жаңа жұмыс орындары ашылуда. «Бизнестің жол картасы-2020» бағдарламасы бойынша көптеген шағын және орта бизнес кәсіпорындарына қолдау көрсетілді. Сондай-ақ жұмыспен қамтудың жаңа бағдарламасын іске асыру үшін 2011 жылдың өзінде 40 млрд. Тенгеден аса қаражат бөлінді. Осындай аса ауқымды шараларды іске асыруда адам капиталының рөлі айрықша екені даусыз.

Шетелдік сарапшылардың пікірінше «Қазақстанның тәуелсіздік жылдарында қол жеткізген табыстары орасан екенін, соның ішінде экономикалық жетістіктерімен қатар, адам капиталының бағасын түсінуде үлкен табыстарға қол жеткізгенін» атап өтті. Атап айтар болсақ ресейлік ғалым Юрий Адлер «Қазақстанның адам капиталы мәселесін көтеріп жатқанының өзі болашағы зор мемлекет екенін көрсетеді» деді. Ұлыбританиядан келген сарапшы, ғалым Стефан Джон «бұл пікірді қостай келіп, Қазақстанның Орталық Азиядағы көшбасшы ел екендігі дау туғызбайтынын» көлденең тарта отырып, «Сіздердің Президенттеріңіз жүргізіп отырған саясаттың арқасында мемлекет экономикасы табысты дамып келеді. Қазақстанда қол жеткізген жетістіктер аз емес. Нұрсұлтан Назарбаевтың бастамалары бүкіл әлемде қолдау тауып, жоғары бағаланады, адам капиталының жақсаруына дұрыс қамқорлық жасалынып отырғандықтан Қазақстан экономикасы қарқынды дамып келеді» – деді.

Конференция барысында осындай құнды пікірлер мен жаңа идеялар ортаға салынды. Адам капиталымен қатар корпоративтік, ұлттық және интеллектуалды капиталды дамыту мәселелері де жаң-жақты сөз болды. Жиырма жылда мемлекет аймақтың көшбасшысына айналғаны даусыз. Инвестиция көрсеткіштері бойынша да алда келесіздер. Ірі шет елдік капитал Қазақстан экономикасына көптеп құйылуда [2].

Әрине, адам капиталын пайдаланғанда негізінен үш факторға айрықша назар аударылады, яғни біріншісі – жұмыс істеуі, екіншісі – өнімді іс атқаруы, үшінші – бәсекеге қабілеттілігі. Кейінге кезде республикамызда экономикалық дағдарыс кезінде азаматтарды жұмыспен қамтуға үлкен мән берілуде. Бірақ бұл уақытша қамқорлық болғанымен, түйіні шешілмеген мәселелер әлі де жетерлік. Қазақстандағы адам капиталын дамытуға кедергі келтіретін нәрсе – кәсіби стандарттардың енгізілмеуі. Негізінен біздің мемлекет 2020 жылға дейін мектепке дейінгі білім берумен балаларды 100 пайызға қамтуды көздеп отыр. Екі университет әлемдегі ең үздік жоғары оқу орындарының қатарына ілінуі тиіс. Орташа өмір сүру жасы 72-ге дейін өсіп, аналардың өлімі екі есеге дейін, сәбилердікі үш есеге дейін төмендеуі тиіс. Жұмыссыздық 5 пайыздан аспайды деп күтілуде. Мамандардың болжамы бойынша, егер біз осы қарқынмен дами беретін болсақ, аталған көрсеткіштерден де асып түсуімізге мүмкіндік бар. Жасыратыны жоқ, бұрын адам капиталы ұғымы бұрын тек жеке адамның бойындағы бай рухани құндылықтарымен бағаланып, өлшенген болса, бүгінде оған елдің жоғары экономикалық көрсеткішінің бір тетігі ретінде қарастырылады. Мәселен, жаңадан пайда болған «Білім экономикасы», «Парасатты экономика» деген жаңа, тың тіркестер осының айқын көрінісі бола алады.

Адам капиталы – жеке бір адамның ғана емес, қоғамның азығы. Адам капиталының бірнеше өлшемдері бар екендігі ақиқат. Олардың қатарына демографиялық, әлеуметтік, құқықтық, отбасылық жағдайларды жатқызуға болады. Мәселен, демографиялық өлшем бұл елдегі халықтың саны мен сапасы. Бұл, сөз жоқ, үлкен капитал. Мысалы, Қытай үшін халық санының өсуі Қытай экономикасының дамуына үлкен қиындық туғызса, ал Қазақстанға адам санының өсуі – ол тек жақсылық. Демек, әр елде демографиялық капиталдың жағдайы әр түрлі екендігі даусыз. Сонымен, адам капиталы – сол адамның бойындағы білімнің, тәжірибенің, даналықтың, құндылықтардың көрінісі екендігін де ұмытпағанымыз абзал.

Жеке адамның және мемлекеттегі азаматтардың бойындағы адам капиталын қоғамдық өлшеммен айтқанда ешкім ұрлап та, сатып та ала алмайды. Сондықтан, адам капиталында білім мен тәрбиенің пайдасы көзге көрінбеуі мүмкін. Дегенмен де, бұлар, қоғамның дамуына әсер ететін негізгі өлшемдер. Сол себепті, білікті де білімді және өзіне өзі сенетін адам

көптеген жағдайда қоғамды дүние қоңыздыктан, жемқорлықтан қорғайды. Білімді, парасатты адам бірінші кезекте өзінің бойындағы қасиетіне сенеді. Жеке басқа табынбайды.

Ал енді барлық елдерде адам капиталын үш өлшеммен бағалайды.

Бірінші – өмір сүру ұзақтығы. Ең аз өмір сүретін елдерде адамдардың өмір сүру ұзақтығы – 25 жыл. Сондай елдер бар. Мысалы, Африкада. Африкада бүгінде 20 млн.-нан астам адам СПИД-пен ауырады. Сол себепті, мұнда өмір сүру ұзақтығы өте төмен. Ал Еуропаның дамыған елдерінде, Жапонияда бұл көрсеткіш 85 жасты құрап отыр. Бұл – жоғары көрсеткіш.

Екіншісі – ересектердің сауаттылығы және балалардың мектеппен қамтылуы. Әлемдік дерек бойынша 300 млн.-ға жуық бала мектепке бармайды екен. Мұнда да үлкен үлес Африка елдеріне тиесілі.

Үшіншісі – ішкі жалпы өнімнің жан басына шаққандағы үлесі. Мәселен, ең кенже қалған елдерде ішкі өнімнің жан басына шаққандағы үлесі 100 доллар болса, бірқатар елдерде 40-44 мың доллар. Міне, осындай үш өлшеммен БҰҰ жылда әлем елдеріндегі жаңдайды саралап отырады. Қазіргі кезде Қазақстанда өмір сүру ұзақтығы 65 жастан 68 жасқа өсті. Бұрынғы кеңестік республикалардың ішінде дүниежүзі бойынша адам жасының ұзақтығы бойынша Украина – 76, Армения – 83, Грузия – 96, Әзірбайжан – 98, Түрікменстан – 109, Молдавия – 111, Өзбекстан – 113, Қырғызстан – 116, Тәжікстан – 122-ші орында. Осы көрсеткіштерге қарап, әрине, біздің шүкіршілік жасайтын орнымыз бар.

ТМД елдері ішінде Қазақстан ғылымды дамытуда Ресей мен Украинадан кейін үшінші орынға ие болып отыр. Ал, адам ресурсының сапалық деңгейінің көтерілуі – тек ғылымға жете көңіл бөлгенде ғана пайдалы болатындығын естен шығармауымыз керек. Бүгінгі таңда дамыған елдерде ұлттық байлықтың 72,2 пайызын адам капиталы құрайтынын ескерсек, біздің елімізде қолға алатын мәселелер әлі де аз еместігін байқауға болады.

Адам капиталы тұрғысынан ғылымға, білімге, бір адамға жұмсалатын қаржыны есептегенде біз, әрине, әлі де болса жоғары деңгейге көтеріле алмай отырмыз. Бүгінгі таңда тек білім-ғылым, жаңа технология салаларына бөлінетін қаржы Американың ішкі жалпы өнімінің 26 пайызын құрайды екен. Ресейде бұл көрсеткіш – 8 пайыз болса, Қазақстанда – 6,5 пайыз. Қазақстанда индустриялық-инновациялық бағдарламалар жүзеге асырылып жатыр. Осыған орай жоғары деңгейлі инженерлер мен жұмысшылар ауадай қажет.

Міне, сондықтан адам капиталының әлеуетін көтеретін кез келді. Осы мақсатта еліміздің экономикасын дамытуға мүмкіндік беретін адам капиталын дамыту жолында интеллектуалдық элита қалыптастыру үшін іс-шараларды өткізу өте құптарлық іс болып табылады.

Қолданылға әдебиеттер:

ҚР Президентінің 2012 жылғы 14 желтоқсандағы «Қазақстан-2050» стратегиясы қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты» атты Қазақстан халқына Жолдауы.

«Тәуелсіздіктің 20 жылы: Қазақстан Республикасындағы адам капиталының сапасы мен оны дамытудың болашағы» халықаралық конференцияның материалдары.

ОСОБЕННОСТИ И ПРОБЛЕМЫ МЕНЕДЖМЕНТА В ГОСТИНИЧНОМ БИЗНЕСЕ

Ш.М. Конысова, Ш.Б. Байжанова
ЮКГУ им. М.Ауезова,
Казахстан, г.Шымкент

Согласно толковому словарю Уэбстера, индустрия гостеприимства – эта сфера предпринимательства, состоящая из таких видов обслуживания, которые опираются на принципы гостеприимства характеризующиеся щедростью и дружелюбием по отношению к

МАЗМҰНЫ

СОДЕРЖАНИЕ

CONTENTS

1. Сагадиев К. А. ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ И ФАКТОРЫ ЕГО РОСТА В КАЗАХСТАНЕ	3
2. Dr. Chuangqi He. «AMODERNIZATION SCIENCE AND KAZAKHSTAN'S MODERNIZATION»	16
3. Вергинская Т.С., Хоробрых Э.В. «ЗЕЛЕНАЯ» ЭКОНОМИКА КАК ПРИОРИТЕТНОЕ НАПРАВЛЕНИЕ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ»	25
4. Нарикбаев М.С. РАЗВИТИЕ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА – ОДНА ИЗ ОСНОВ ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ОБЩЕСТВА И ГОСУДАРСТВА	29
5. Бисенов Қ.А. ҚОҒАМНЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ БАСЫМ БАҒЫТТАРЫ	34
6. Есполов Т.И., Мадиев Г.Р. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ УПРАВЛЕНИЯ – ВАЖНОЕ УСЛОВИЕ РАЗВИТИЯ АПК РК.	37
7. Байзаков С., Муханов М., ЧЕЛОВЕЧЕСКОЕ ИЗМЕРЕНИЕ ИНДИКАТОРОВ ЭКОНОМИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНИЯ:МЕТОДИКА РАСЧЕТОВ	43
8. Майдырова А.Б.КАЧЕСТВО ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА КАК ПОКАЗАТЕЛЬ ЭФФЕКТИВНОСТИ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ	55
9. Есимжанова С.Р. ФАКТОРЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ КАЧЕСТВА ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА.	63
10 Макушенко Л.В. КЛАСТЕРНЫЙ ПОДХОД КАК ЭЛЕМЕНТ МОДЕРНИЗАЦИИ СИСТЕМЫ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ	67
11 Әуелбаев С. НАРЫҚТАҒЫ ӘЛЕУМЕТТАНУ	70
12 Кучукова Н.К. РАЗВИТИЕ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА - КЛЮЧЕВАЯ ЗАДАЧА СТРАТЕГИИ «КАЗАХСТАН-2050»	80
13 Үмбетов Ә. Ү., Садыкова Б. С. САПАЛЫ САБАҚ ҚОҒАМНЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЖОЛДАРЫНЫҢ БІРІ.	88
14 Мақыш С.Б., Искаков Б.М. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ АДАМ КАПИТАЛЫН ИНВЕСТИЦИЯЛАУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.	90
15 Байжолова Р.А., Абылкасимова Ж.А. ЕҢБЕК НАРЫҒЫ МЕН БІЛІМДІК ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ НАРЫҒЫНЫҢ ӘДІСНАМАЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ.	94
16 Исмаилахунова А.М., Алымкулова А.С. ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ КАК КЛЮЧЕВОЙ ФАКТОР ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ СТРАНЫ	98
17 Орозонова А. А. ПРОБЛЕМЫ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА В КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКЕ	101
18 Дүйсембаев А.А., Бөкетов Е.А. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУЫНЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ӘЛЕУЕТІ	105
19 Абдраманова Г.Қ., Ауелбекова А.Қ. ИННОВАЦИЯЛЫҚ ӘЛУЕТТІҢ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ	109
20 Tuleshova Sh. EDUCATIONAL ATTAINMENT OF POPULATION AS THE POSSIBLE FACTOR OF REGIONAL MORTALITY DIFFERENCES IN KAZAKHSTAN (2007-2008).	111
21 Шыныбеков Д.А. РАЗВИТИЕ НАЛОГОВОЙ И БЮДЖЕТНОЙ СИСТЕМ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ЗА ГОДЫ НЕЗАВИСИМОСТИ	116

67	Дәулетханова Ж.Д. РОЛЬ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОЛИТИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН НА РЫНКЕ ТРУДА И В СФЕРЕ ЗАНЯТОСТИ	291
68	Дүйсембаева К.Т., Дүйсембаева Б.Т. БІЛІМ ЭКОНОМИКАСЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУЕЛДІҢ БӘСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІЛІГІН АРТТЫРУНЕГІЗІ РЕТІНДЕ	295
69	Духова В. А. ФОРМИРОВАНИЕ НАВЫКОВ ЗОЖ У СТУДЕНТОВСРЕДНЕСПЕЦИАЛЬНЫХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ	298
70	Елеуова Р.Т. О ТЕНДЕНЦИЯХ РАЗВИТИЯ ИНТЕГРАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ В КАЗАХСТАНЕ.	300
71	Ержанова А.Е. СОЦИОКУЛЬТУРНАЯ ИДЕНТИЧНОСТЬ В НОВЫХ УСЛОВИЯХ: КАЗАХСТАНСКОЕ СТУДЕНЧЕСТВО.	302
72	Ерімбетова Қ. М. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БЕЛСЕНДІ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ САЯСАТЫ ЖӘНЕ ОНЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ	306
73	Жакипбеков С.Ж., Дартаев Н.И. ҚР 2050 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ ДАМУ БАҒДАРЛАМАСЫНДАҒЫ ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА КӘСІПОРЫНДАРДЫҢ ДАМУ ЖОЛДАРЫ	311
74	Жалбинова С.К. ПОКАЗАТЕЛИ ЗДОРОВЬЯ И КАЧЕСТВА ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ И ИХ СВЯЗЬ С ЗАГРЯЗНЕНИЕМ АТМОСФЕРНОГО ВОЗДУХА	315
75	Жолбасарова А.Б., «ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІН ЖАҢҒЫРТУ»	318
76	Зайцева И.А., Маульшариф М.М. СОЦИОЛОГИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В ВУЗЕ: ОПЫТ И ПЕРСПЕКТИВЫ	321
77	Закирова А.Т. К ИНФОРМАТИЗАЦИИ ОБЩЕСТВА ЧЕРЕЗ ИНФОРМАЦИОННО-КОММУНИКАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ (ИКТ)	325
78	Закирова А.Т. СИНХРОНИЗАЦИЯ БИЗНЕС-ПРОЦЕССОВ В РАМКАХ СБАЛАНСИРОВАННОЙ СИСТЕМЫ ПОКАЗАТЕЛЕЙ	327
79	Имакова Г. У. МЕХАНИЗМЫ СОЦИАЛЬНОЙ МОДЕРНИЗАЦИИ В КАЗАХСТАНЕ И ИХ ВЛИЯНИЕ НА РАЗВИТИЕ ГРАЖДАНСКОГО ОБЩЕСТВА	330
80	Исмагамбетова А. К., Исмагамбетов Т. А. МОДЕРНИЗАЦИЯ СИСТЕМЫ ОБРАЗОВАНИЯ И ЗДРАВООХРАНЕНИЯ. ПРОДВИЖЕНИЕ ПОЛИТИКИ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ ЧЕЛОВЕКА	334
81	Увалиева Ш. Д. ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ	335
82	Кадерова Н.Н. ИСЛАМСКОЕ ФИНАНСИРОВАНИЕ В РК: ВЫЗОВЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ.	338
83	Шукетаева К. К., Дауытгова Ж. К. БІЛІМ БЕРУДІ АҚПАРАТТАНДЫРУДАҒЫ КОМПЬЮТЕРЛІК ТЕХНОЛОГИЯНЫҢ РОЛІ	342
84	Қаипбаева А.Ж. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖҮЙЕСІНІҢ ДАМУ МӘСЕЛЕЛЕРІ МЕН КЕЛЕШЕГІ	346
85	Каленова С.А. ВОЗМОЖНОСТИ НАРОДНОГО ПРО НА КАЗАХСТАНСКОМ РЫНКЕ	352
86	Каликов М. А. ИННОВАЦИЯЛЫҚ ЭКОНОМИКАНЫ ҚҰРУДАҒЫ ДАМУ ИНСТИТУТТАРЫНЫҢ РОЛІ	356
87	Қанатова С., Куккузова Э. ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫНДА ОРЫН АЛҒАН ИНВЕСТИЦИЯ ТЕРМИНІ ЖӘНЕ ОНЫҢ ТҮРЛЕРІНІҢ ЖАЛПЫ СИПАТТАМАСЫ	359
88	Байкадамова А.Б., Касымова Ж.С., Матушак М.Ю. ПРЯМЫЕ ИНОСТРАННЫЕ ИНВЕСТИЦИИ В ЭКОНОМИКЕ КАЗАХСТАНА	363
89	Керімбек Ғ.Е., Дулатбекова Ж.А., Керимбек А.К. АДАМ КАПИТАЛЫ – МЕМЛЕКЕТ ДАМУЫНЫҢ БАСТЫ ФАКТОРЫ	369
90	Қонысова Ш.М., Байжанова Ш.Б. ОСОБЕННОСТИ И ПРОБЛЕМЫ МЕНЕДЖМЕНТА В ГОСТИНИЧНОМ БИЗНЕСЕ	372

22	Досманбетова А.С. ПРЕДЕЛЕНИЕ И АНАЛИЗ СТОИМОСТИ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА	122
23	Жанкубаев Б.А. ВОПРОСЫ ЗАНЯТОСТИ В УСЛОВИЯХ ИНДУСТРИАЛЬНО-ИННОВАЦИОННОЙ МОДЕЛИ РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ	126
24	Nurmanova A., Berdykulova G. KAZAKHSTAN AND THE WORLD TRADE ORGANIZATION	129
25	Каймолдинова А.Б. КЛЮЧЕВЫЕ ФАКТОРЫ ПОСТРОЕНИЯ В КАЗАХСТАНЕ ЭКОНОМИКИ, ОСНОВАННОЙ НА ЗНАНИЯХ	133
26	Садыков Г.Г. МОТИВАЦИЯ ТРУДА	137
27	Бурима Л.Я. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО УПРАВЛЕНИЯ КАК ФАКТОРА УЛУЧШЕНИЯ КАЧЕСТВА ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ	140
28	Шеденов У.К., Шеденова Н.У. ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННО-ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ	143
29	Есенова Г.Ж., Дәулетханова Ж.Д. ПУТИ ПОВЫШЕНИЯ ПРОИЗВОДИТЕЛЬНОСТИ ТРУДА В РАМКАХ ПРОГРАММЫ «ПРОГРАММЫ ЗАНЯТОСТИ-2020»	146
30	Қалибаев М. Қ. АДАМ КАПИТАЛЫ – ЕЛ ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТЫ	150
31	Увалиева Ш. Д. ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ	154
32	Тютюнникова М.В. ИНДЕКС ЭКОНОМИКИ ЗНАНИЙ: ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ.	156
33	Адиетова Э. М. ҒЫЛЫМИ - ӨНДІРІСТІК КӘСІПОРЫНДАҒЫ КОНТРОЛЛИНГ ҮЛГІСІНІҢ ИЕРАРХИЯСЫ	161
34	Айдарханова Р.А. ТІЛ - ТӘРБИЕ ҚҰРАЛЫ	165
35	Аким Ж. М., Адильхан Т. Д. МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА СТРАНЫ	167
36	Барышева С.К., ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ИНВЕСТИРОВАНИЯ В ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ	171
37	Мухамбеков М.М., Мынбаев О. Мухамбекова К. ТРАНСЛЯЦИОННАЯ МЕДИЦИНА: ИЗ ПРОШЛОГО В СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ И БУДУЩЕЕ	175
38	Қабдуллина Г.К. РАЗВИТИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ В КАЗАХСТАНЕ	180
39	Онаева Б.Т., Муканов А.Х. ФОРМИРОВАНИЕ ИННОВАЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА В СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЙ СИСТЕМЕ КАЗАХСТАНА	183
40	Аккозиева Р.С., Токешева К.Н. ОСОБЕННОСТИ ИЗУЧЕНИЯ СКРИПТОВЫХ ЯЗЫКОВ В WEB – ПРОГРАММИРОВАНИИ	188
41	Алшынбай А.М. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ГЕОМАРКЕТИНГА	190
42	Алямова З.А., Алямова Р.Я. ВЛИЯНИЕ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ПРОГРАММ НА РАЗВИТИЕ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА	194
43	Давильбекова Ж.Х., Яновская О.А. МОДЕРНИЗАЦИОННАЯ МОДЕЛЬ РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ КАЗАХСТАНА	198
44	Абулхаирова А.М. ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ В СИСТЕМЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ КАЧЕСТВА ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН	201
45	Ахмедьярова М.В. КАЧЕСТВО ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ: ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ПРИОРИТЕТЫ, ПРОБЛЕМЫ, ПУТИ РЕШЕНИЯ	205

46	Жубаев С. Д., Кодашева Г. С., Шайханова Г.С. ДОХОДЫ МЕСТНЫХ БЮДЖЕТОВ КАК ОПРЕДЕЛЯЮЩИЙ ФАКТОР РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛ.	209
47	Баишева Е.Д. АНАЛИЗ ФАКТОРОВ,ВЛИЯЮЩИХ НА ФИНАНСОВУЮ УСТОЙЧИВОСТЬ	214
48	Мақыш С.Б.,Оспан С.Ғ. БАНКТИҢ МЕНШКТИ КАПИТАЛЫНЫНЫҢ ЖЕТКІЛІКТІЛІГІ ЖӘНЕ ОНЫҢ БАНК РЕСУРСТАРЫН АРТТЫРУҒА ТИГІЗЕР ЫҚПАЛЫ	218
49	Байжанов С.А. РЕФОРМИРОВАНИЕ СИСТЕМЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО КОНТРОЛЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА КАК ФАКТОР РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОКО КЛАССА ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.	223
50	Бейсенова Л.З. МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ АУДИТА ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ ПЕРСОНАЛОМ	226
51	Балгабаева В.Т. ПОДГОТОВКА ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КАДРОВ И КАЧЕСТВО ОБРАЗОВАНИЯ	233
52	Балтагулова Ш.Б. ФОРМИРОВАНИЕ ИННОВАЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА	237
53	Барысова Л.С. ПРОБЛЕМЫ PR-ОБРАЗОВАНИЯ В СОВРЕМЕННОМ КАЗАХСТАНСКОМ ОБЩЕСТВЕ	240
54	Байнеева П.Т., Алиева Ж.Т., Қалманова Н.М. КӘСІПОРЫННЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ІС-ӘРЕКЕТІ НЕГІЗІНДЕ ӨСІМДІК МАЙЫНЫҢ БӘСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІЛІГІН ЖОҒАРЫЛАТУ	244
55	ТЛЕУЖАНОВА М.А. СПОСОБ ПРИМЕНЕНИЯ МЕТОДА ОПРЕДЕЛЕНИЯ МАКСИМАЛЬНОЙ ПРИБЫЛИ ПРИ СОЗДАНИИ СТРАТЕГИИ ПРОИЗВОДСТВА	249
56	Аяганова М.П. ПРОБЛЕМЫ СОЗДАНИЯ ИНФОРМАЦИОННО-МАРКЕТИНГОВОЙ СЛУЖБЫ В АПК	253
57	Сейсинбинова А.А., Набиева М.Т., Нартова Г.С. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ КӘСІПОРЫНДАРДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ БЕЛСЕНДІЛІГІН АРТТЫРУ ЖОЛДАРЫ	256
58	Нартова Г.С., Набиева М.Т., Жунусова А.Ж. МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТТІ ҰЙЫМДАСТЫРУ ИНСТИТУТЫ РЕТІНДЕ	259
59	Бейсенбаева С.С. КАЧЕСТВЕННЫЙ РОСТ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА КАК ОСНОВА УСТОЙЧИВОГО ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ	263
60	Бекболсынова А.С. АКТУАЛЬНОСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ БИНАРНЫХ ЗАНЯТИЙ ПРИ ПОДГОТОВКЕ БАКАЛАВРОВ ЭКОНОМИКИ И БИЗНЕСА	266
61	Дүйсембаев А.А., Максұтова Н.Б., Абдықалықова Е.Ж. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА КӘСІПКЕРЛІК ҚЫЗМЕТТІҢ ДАМУ ЖАҒДАЙЫ	269
62	Ауелбекова А.Қ., Абдраманова Г.Қ. ЕҢБЕК НАРЫҒЫНДАҒЫ ЖАҒДАЙ ЖӘНЕ ОНЫ ЖЕТІЛДІРУ ЖОЛДАРЫ	272
63	Бекмухамедова Г.К. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ СОДЕРЖАНИЕ ГОСТИНИЧНОЙ УСЛУГИ	276
64	Бельгибаев К.М., Бельгибаева Ж.Ж., Бельгибаев А.К. ФРАНЧАЙЗИНГОВАЯ СИСТЕМА И ЕЕ РОЛЬ В РАЗВИТИИ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В КАЗАХСТАНЕ.	278
65	Барышева С.К. ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ИНВЕСТИРОВАНИЯ В ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ	282
66	Бюлегенова Б.Б., Бюлегенов Д.Б. ҰРПАҚ ТӘРБИЕСІ – АДАМИ ФАКТОРДЫҢ НЕГІЗ	286

91	Кубанова Н.Б. ЛОГИСТИЧЕСКАЯ КОНЦЕПЦИЯ УПРАВЛЕНИЯ ЗНАНИЯМИ	376
92	Кулейменов Д.К. СОЦИАЛЬНЫЕ ИЗМЕНЕНИЯ ПОВСЕДНЕВНОЙ ЖИЗНИ ДОМОХОЗЯЙСТВ В ТРАНСФОРМАЦИОННЫЙ ПЕРИОД	379
93	Кулуева Ч. Р. О ВОПРОСАХ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОЛИТИКИ ПО ПРОБЛЕМАМ МОЛОДЕЖНЫХ ТРУДОВЫХ РЕСУРСОВ В СОВРЕМЕННОМ КЫРГЫЗСТАНЕ.	382
94	Кульназарова А.Ж. СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ МЕТОДЫ УПРАВЛЕНИЯ ПЕДАГОГИЧЕСКИМ ПЕРСОНАЛОМ	387
95	Курманова Г.К. ВЛИЯНИЕ ЗЕМЕЛЬНОЙ РЕФОРМЫ КАЗАХСТАНА НА РАЗВИТИЕ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА	391
96	Давлетова М.Т. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕТОДИКИ ПРЕПОДАВАНИЯ В ВУЗЕ	395
97	Турегельдинова А.Ж. ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ В СИСТЕМЕ УПРАВЛЕНИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКИМИ РЕСУРСАМИ	400
98	Колбай И.С., Нурмуханбетова Г.А., Оразова А.Т., Кудрина Н.О. СОСТОЯНИЕ ИММУННОЙ СИСТЕМЫ У РАБОТНИКОВ РАЗЛИЧНЫХ ПРОИЗВОДСТВ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ УСЛОВИЙ ПРОИЗВОДСТВА	403
99	Tungatarova L. THE AGENDA OF CURRENT INSTITUTIONAL CHANGES IN KAZAKHSTAN: DEMOCRATIZATION AND INTEGRATION PROCESSES.	405

